

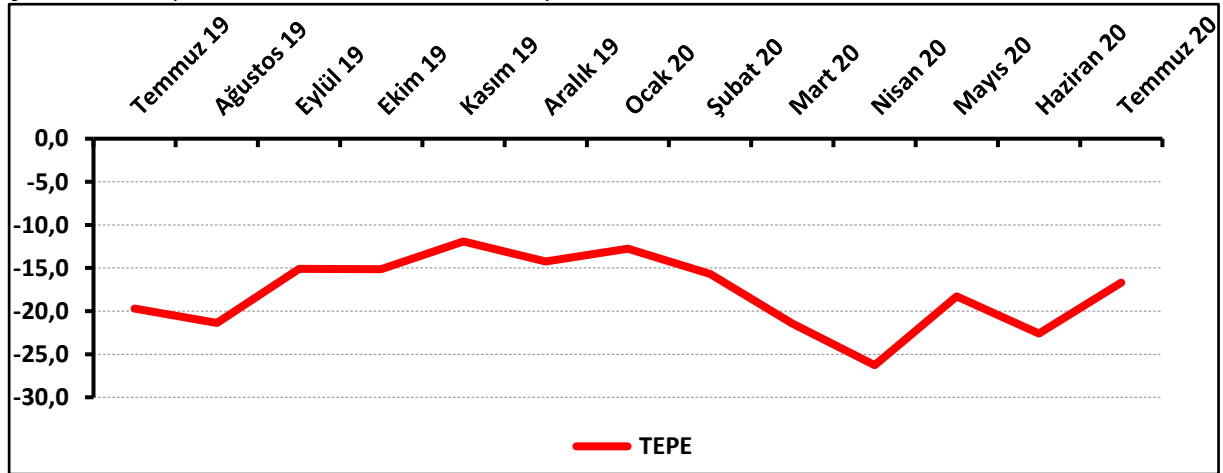
PERAKENDE GÜVEN ENDEKSİNDE TEMMUZ AYINDA TOPARLANMA GÖRÜLDÜ

TEPE, Temmuz 2020’de bir önceki aya göre 5,9 puan, bir önceki yılın aynı dönemine göre ise 3,0 puan arttı. Perakende güveninin artışında geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki iyileşme etkili oldu. “Elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektörü, temmuz ayında da perakende güveni en fazla artan sektör oldu. Perakende güveninde Türkiye, geçen yıla göre AB-27 ve Euro Bölgesi’nden daha iyi performans sergiledi.

Perakende güveni geçen aya ve geçen yıla göre arttı

Temmuz ayında -16,7 puan değerini alan TEPE, geçen yılın aynı dönemine göre 3,0 puan, geçen aya göre 5,9 puan arttı. TEPE değerinin geçen aya ve geçen yıla göre artışında, geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu ve gelecek 3 ayda satış beklentisi göstergelerindeki iyileşme etkili oldu.

Şekil-1. TEPE (Temmuz 2019 – Temmuz 2020)¹

Tablo-1. TEPE, Aylık Seri

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2018	-15,4	-7,9	-11,6	-13,5	-18,2	-14,6	-9,6	-12,9	-17,0	-18,2	-20,4	-7,6
2019	-20,8	-21,7	-13,2	-15,4	-16,6	-13,1	-19,7	-21,4	-15,1	-15,1	-11,9	-14,2
2020	-12,8	-15,7	-21,5	-26,3	-18,3	-22,6	-16,7					

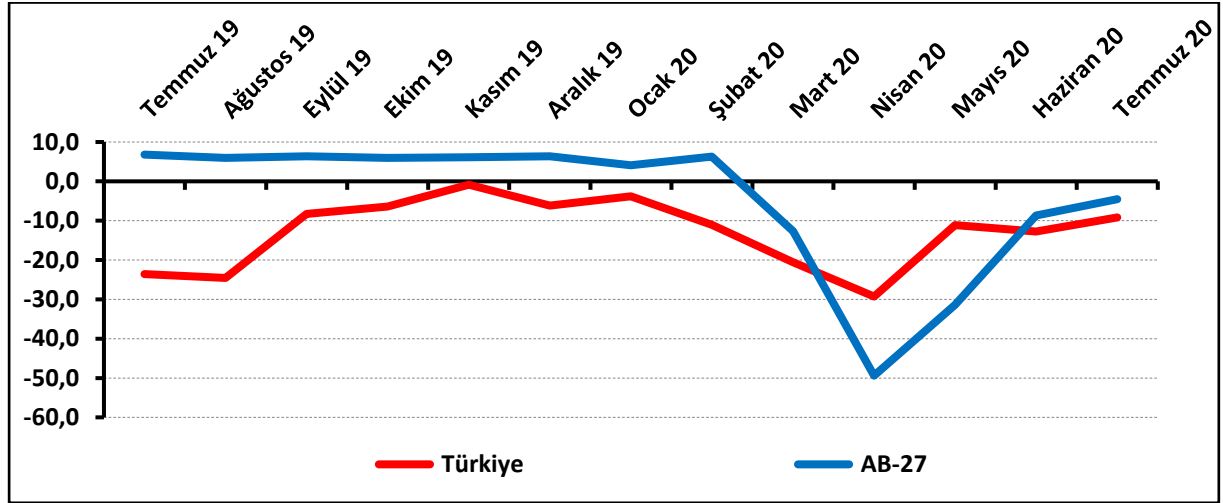
¹ Bültendeki tablolar ve grafikler -aksi belirtilmediği- sürece mevsimsellikten arındırılmış serilere göre hazırlanmıştır.

Perakendecilerin satış beklentisi arttı

Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentilerinin denge değeri Temmuz 2020’de -9,2 puan oldu. Buna göre önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentileri, bir önceki aya göre 3,5 puan, bir önceki yılın aynı ayına göre 14,4 puan arttı.

Temmuz 2020’de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 29,5’i önümüzdeki 3 ayda işlerinde iyileşme beklerken, yüzde 41,3’ü işlerinde kötüleşme beklediğini belirtti. İşlerinde bir değişiklik beklemeyenlerin oranı ise, yüzde 29,1 oldu.

Şekil-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi (Temmuz 2019 – Temmuz 2020)

Tablo-2. Önümüzdeki 3 aya ilişkin satış beklentisi

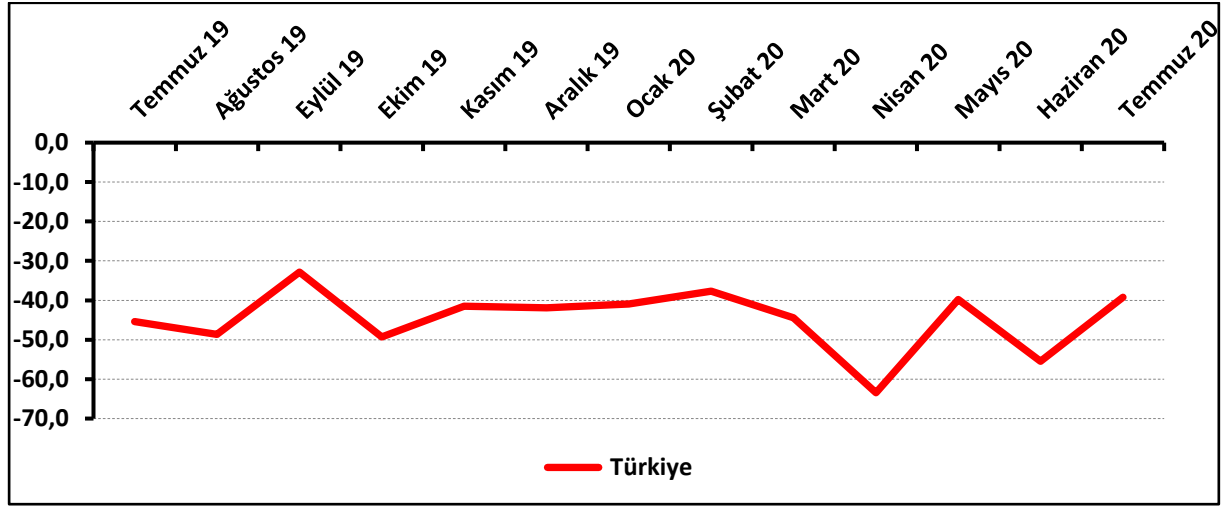
	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2018	-11,7	4,6	-2,5	-5,5	-17,6	-2,4	-1,1	-10,7	-17,1	-21,3	-21,7	12,8
2019	-20,2	-25,8	-5,9	-4,7	-6,7	-14,2	-23,6	-24,5	-8,3	-6,4	-0,8	-6,2
2020	-3,8	-11,1	-20,6	-29,3	-11,1	-12,7	-9,2					

İşlerin durumu geçen aya ve geçen yıla kıyasla arttı

İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu, Temmuz 2020’de -39,2 puan değerini alarak, Haziran 2020’ye göre 16,3 puan, Temmuz 2019’a göre ise 6,2 puan arttı.

Temmuz 2020’de TEPE anketi katılımcılarının yüzde 17,9’u geçen yılın aynı dönemine göre işlerinde artış olduğunu belirtirken, işlerinde düşüş olduğunu belirtenlerin oranı yüzde 57,1 olarak belirlendi. Geçen yıla göre işlerinde bir değişiklik olmadığını belirtenlerin oranı ise, yüzde 25,0 oldu.

Şekil-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu (Temmuz 2019 – Temmuz 2020)

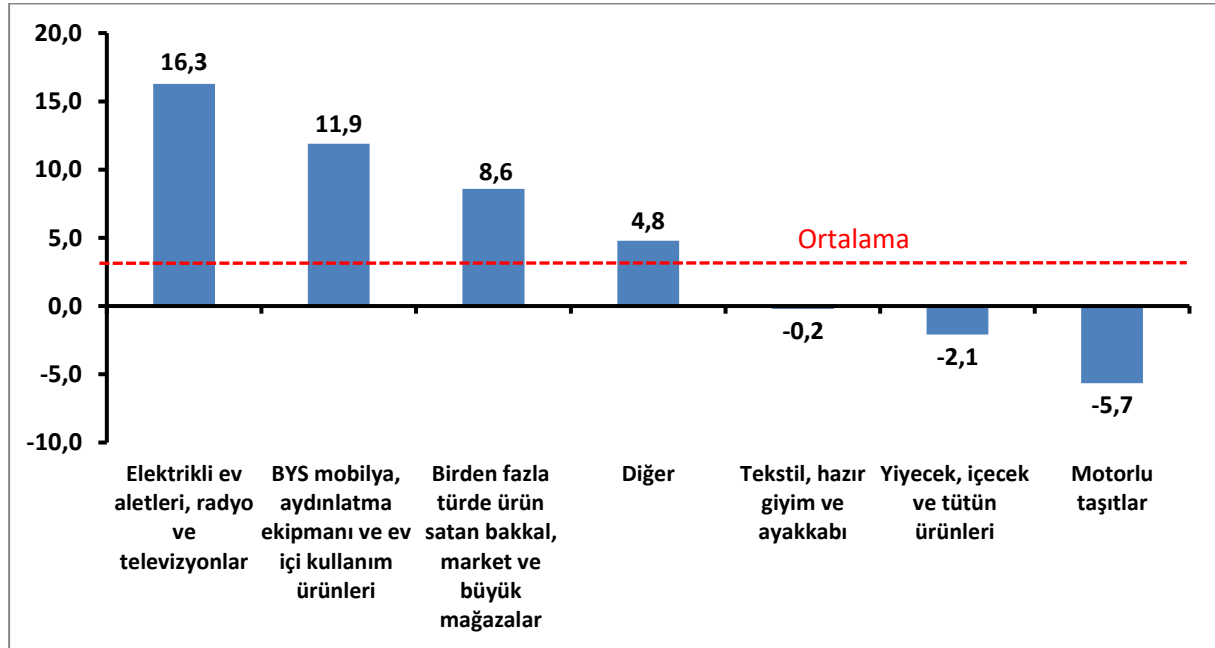
Tablo-3. İşlerin geçen yılın aynı dönemine göre durumu

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2018	-37,6	-19,5	-31,1	-31,3	-31,7	-25,8	-30,5	-34,5	-43,5	-54,3	-59,0	-33,5
2019	-54,1	-51,4	-35,3	-36,3	-38,4	-36,4	-45,4	-48,6	-32,9	-49,3	-41,5	-41,9
2020	-40,9	-37,7	-44,4	-63,5	-39,8	-55,5	-39,2					

Perakende güveni en çok “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar” sektöründe arttı

Perakende güvenine alt sektörler itibarıyla bakıldığında Temmuz 2020’de, geçen yılın aynı dönemine göre “elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar”, “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri”, “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” ve “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)” sektörlerinde artış, “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı”, “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” ve “motorlu taşıtlar” sektörlerinde azalış görüldü. “Elektrikli ev aletleri, radyo ve televizyonlar”, “mobilya, aydınlatma ekipmanı ve ev içi kullanım ürünleri”, “birden fazla türde ürün satan bakkal, market ve büyük mağazalar” ve “diğer (akaryakıt istasyonu, eczane, parfümeri, nalbur, züccaciye, kırtasiye, vb.)” sektörleri ortalama değişimin üzerinde değer alırken, “tekstil, hazır giyim ve ayakkabı”, “yiyecek, içecek ve tütün ürünleri” ve “motorlu taşıtlar” sektörleri ortalama değişimin altında değer aldı. Perakende güveni en fazla “motorlu taşıtlar” sektöründe azaldı.

Şekil-4. Alt sektör bazında TEPE’nin Temmuz 2020’da geçen yılın aynı dönemine göre değişimi (puan)

Perakendecilerin beklentileri geçen yılın üzerinde

TEPE anketine soru bazında bakıldığında Temmuz 2020’de, “geçtiğimiz 3 ayda işlerin durumu”, “önümüzdeki 3 ayda satış ve satış fiyatı beklentisi” ve “işlerin geçen yıla göre durumu” göstergeleri hem Temmuz 2019’a göre hem de Haziran 2020’ye göre arttı. “Önümüzdeki 3 ayda tedarikçilerden sipariş ve istihdam beklentileri” ve “gelecek yıl mağaza sayısı beklentisi” göstergeleri Temmuz 2019’a göre artış, Haziran 2020’ye göre azalış gösterdi.

Tablo-4. TEPE soru bazında detaylı sonuçlar (puan)

Sorular	Endeks 07/2019	Endeks 06/2020	Endeks 07/2020	Bir önceki aya göre değişim 07/2020	Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim 07/2020
Geçtiğimiz üç ayda işlerinizin gelişimi ne yönde oldu?	-60,2	-68,5	-53,5	15,0	6,7
Mevcut stok düzeyiniz hakkında ne düşünüyorsunuz? ²	24,6	13,4	12,6	-0,8	-12,0
Tedarikçilerden siparişlerinizin önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-32,8	-17,7	-23,2	-5,5	9,6
Satışlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-23,6	-12,7	-9,2	3,5	14,4
İstihdam ettiğiniz personel sayısının önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	-5,0	5,7	2,1	-3,6	7,1
Satış fiyatlarınızın önümüzdeki üç ayda ne yönde değişeceğini düşünüyorsunuz?	39,2	40,9	41,3	0,4	2,1
İşleriniz geçen yılın aynı dönemine göre bu yıl nasıl gelişti?	-45,4	-55,5	-39,2	16,3	6,2
Mağaza sayınızın gelecek yıl nasıl değişmesini bekliyorsunuz?	0,6	12,6	6,5	-6,1	5,9

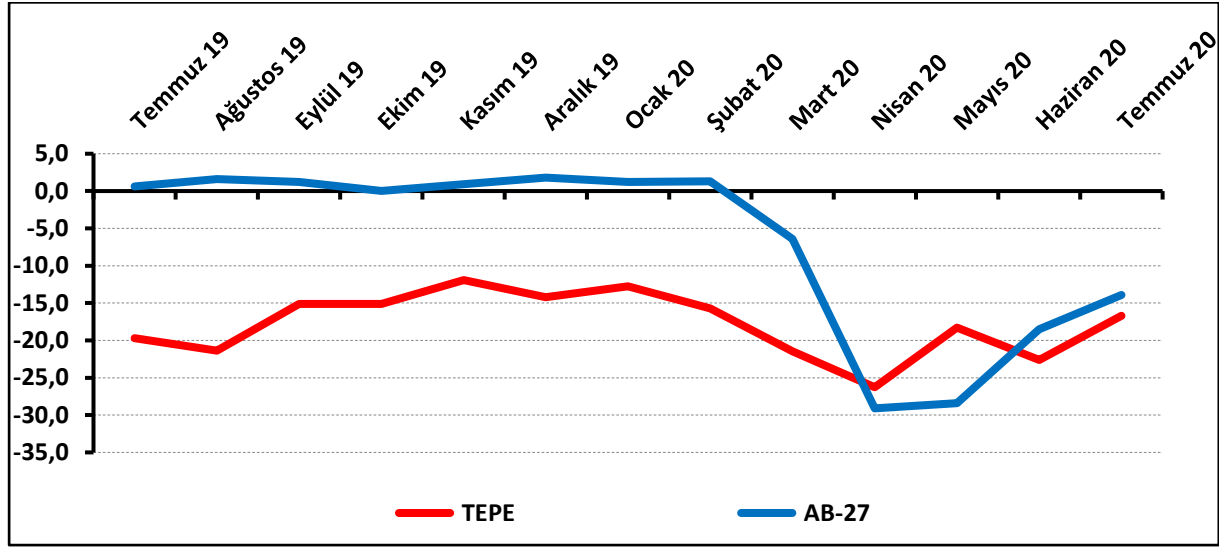
² Stok düzeyinde pozitif değer stok düzeyinin normalin altında olduğunu ifade etmektedir.

Tablo-4’deki (-) değerler negatif beklentilerin pozitif beklentilerden fazla olduğunu ifade etmektedir.

AB’de perakende güveni geçen yıla göre azalırken geçen aya göre arttı

AB-27 Perakende Güven Endeksi, Temmuz 2020’de -13,9 puan değerini aldı. AB-27’de perakende güveni bir önceki aya göre 4,6 puan artarken, geçen yılın aynı dönemine göre 14,5 puan azaldı. Türkiye, geçen yılın aynı dönemine kıyasla AB-27 ve Euro Bölgesi’nden daha iyi performans sergiledi.

Şekil-5. TEPE ile AB-27 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Temmuz 2019 – Temmuz 2020)

Tablo-5. AB-27

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2018	5,7	5,1	2,7	1,1	2,4	2,6	1,9	3,2	4,3	1,0	1,3	1,7
2019	-0,4	0,2	1,7	0,3	0,6	1,2	0,6	1,6	1,2	0,0	0,9	1,8
2020	1,2	1,3	-6,4	-29,1	-28,4	-18,5	-13,9					

Perakende güveninde Türkiye, geçen yıla göre değişimde AB-27 ve Euro Bölgesi'nden daha iyi performans sergiledi

AB-27 ülkeleri ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi değerlerine bakıldığında temmuz ayında geçen yıla göre artış gösteren ülkeler Türkiye ve Danimarka oldu. Perakende güveni geçen yıla göre en az azalan ülke Çek Cumhuriyeti oldu. Endeks değeri geçen yıla göre en fazla düşen ülkeler ise sırasıyla Malta, Karadağ ve Hırvatistan oldu. Bir önceki aya göre en fazla artış İrlanda'da yaşandı. Perakende Güven Endeksinde, Temmuz 2019'a göre azalış Euro Bölgesi'nde 14,7; AB-27'de 14,5 oldu. Haziran 2020'ye göre değişim incelendiğinde ise Türkiye'nin, AB-27 ve Euro Bölgesi'nden daha iyi performans sergilediği görüldü.

Tablo-6. AB-27 Ülkeleri** ve Türkiye'nin Perakende Güven Endeksi karşılaştırmaları (Temmuz 2019 ve Haziran 2020'ye göre)

Ülkeler*	Temmuz 2019'a göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)***	Haziran 2020'ye göre Perakende Güven Endeksi'ndeki Değişim (Puan)
Türkiye	3,0	5,9
Danimarka	1,8	12,6
Çek Cumhuriyeti	-2,2	1,5
Almanya	-4,4	7,6
Hollanda	-6,8	2,3
Finlandiya	-8,6	3,9
İrlanda	-9,0	14,6
Litvanya	-10,1	12,8
Avusturya	-10,5	-4,7
İsveç	-10,8	8,6
Letonya	-11,7	8,6
Slovenya	-11,9	14,2
Arnavutluk	-13,1	3,8
Fransa	-13,7	2,6
AB-27	-14,5	4,6
Euro Bölgesi-19	-14,7	4,1
Sırbistan	-16,0	-0,3
İngiltere	-16,3	13,0
Macaristan	-17,9	3,9
Polonya	-18,3	10,0
Portekiz	-18,9	3,2
Romanya	-19,7	1,1
Belçika	-21,2	4,3
Slovakya	-21,4	0,4
Estonya	-23,9	11,0
İtalya	-24,6	4,4
Bulgaristan	-24,8	5,9
İspanya	-25,6	2,7
Güney Kıbrıs Rum Yönetimi	-28,0	-1,3
Yunanistan	-32,0	-12,1
Hırvatistan	-39,0	-5,2
Karadağ	-55,3	-12,3
Malta	-81,4	-23,5

*Eurostat tarafından Temmuz 2017'den itibaren Makedonya, Karadağ ve Sırbistan; Ocak 2019'dan itibaren İrlanda; Haziran 2019'dan itibaren Arnavutluk ülke verilerine eklenmiştir.

** Birleşik Krallık, 31 Ocak 2020'de Avrupa Birliği'nden ayrıldı.

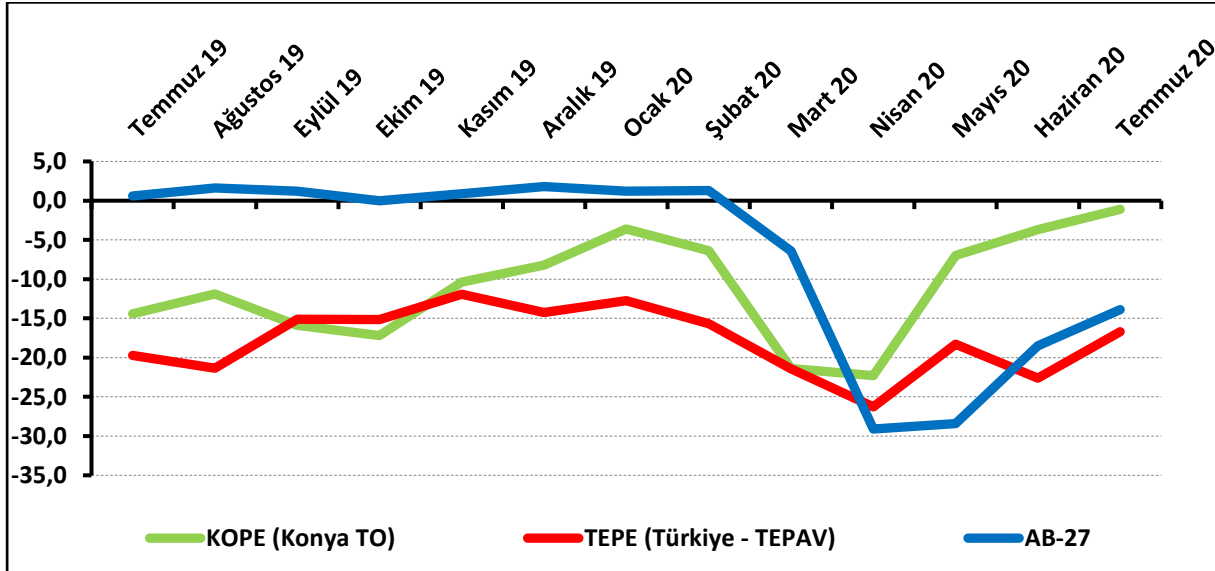
***Sıralama Temmuz 2019 değişimine göre yapılmıştır. Makedonya Cumhuriyeti Temmuz 2020 verisi açıklanmamıştır.

Konya'da perakende güveni Türkiye genelinden daha iyi performans sergiledi

TEPAV ve Konya Ticaret Odası (KTO) işbirliğinde gerçekleştirilen Konya Perakende Güven Endeksi (KOPE) kapsamında, Şubat 2012'den bu yana Konya'da faaliyet gösteren 300 perakendeci ile her ay yüz yüze anketler yapılıyor.

Temmuz ayında TEPE, -16,7 puan değerini alırken KOPE -1,1 puan değerini aldı. KOPE, geçen yılın aynı dönemine göre 13,3 puan, TEPE 3,0 puan arttı. KOPE değeri bir önceki aya göre ise 2,6 puan arttı. Konya perakendesi, temmuz ayında Türkiye genelinden ve AB-27'den daha iyi performans sergiledi.

Şekil-6. KOPE, TEPE ile AB-27 Perakende Endeksinin karşılaştırılması (Temmuz 2019 – Temmuz 2020)

Tablo-7. Konya Perakende Güven Endeksi

	Ocak	Şubat	Mart	Nisan	Mayıs	Haziran	Temmuz	Ağustos	Eylül	Ekim	Kasım	Aralık
2018	5,9	2,4	-0,2	-0,8	1,5	0,3	3,3	-3,8	-9,9	-9,2	-14,1	-13,5
2019	-16,2	-17,8	-13,7	-10,3	-11,9	-7,8	-14,4	-11,9	-15,9	-17,2	-10,4	-8,2
2020	-3,6	-6,4	-21,4	-22,3	-7,0	-3,7	-1,1					